

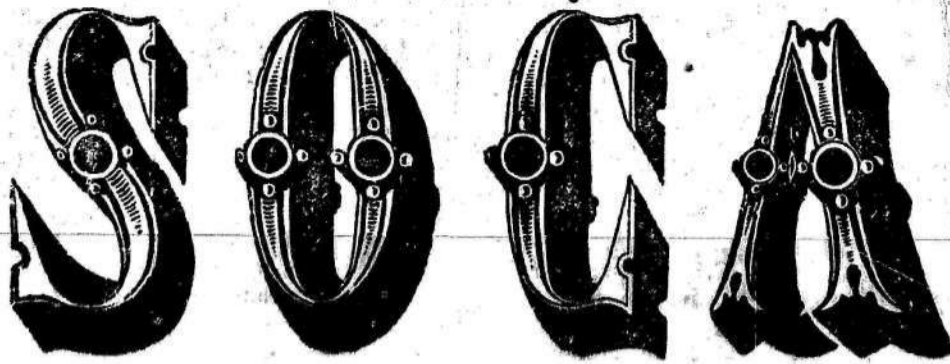
„Soča“ izhaja vsak četrtrek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno trisopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 2 „

Za več črke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarni v gosposko ulci blizu „treh kron“. — v Trzinu v tobakarnicah „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici. — Rokopis se ne vračajo; dopisi naj se blagovljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje ako se oglašajo pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Sprava na Goriškem.

Kakor smo že v zadnjem listu omenili, dovršena je sprava na Goriškem. Naša naloga je zdaj, praktično izvrševati to spravo in svetu dokazati, da je v resnici mogoča edinost obeh slovenskih strank na podlagi goriške poravnave. Mi čutimo, kako težka je ta naloga in skrbi nas marsikaj; a poguma in resne volje nam ne manjka; prizadevali si bomo na vse kriplje, da ohranimo mir in vzbudimo veselje do narodnega delovanja v vseh krogih. Slovenske rodoljube pa prosimo še enkrat, naj nas podpirajo z vso močjo v težavnem poslu, kajti le na tak način bode sprava lep sad obrodila in našemu narodu mnogo koristila. Posebno pa opozorjemo naše sodelalce in dopisnike na zadržaj pogodbe mej strankama ter jih prosimo, da v spisih ozir jemljejo na točke poravnave, katera se glasi tako-le:

1. Osnovano se bode novo politično društvo z imenom „Sloga“. Načelo tega društva je: „Društvu je namen varovati in braniti vse pravice Slovencev na Goriškem, pospeševati njim na korist vse, kar sega v njihovo narodno, družbinsko (socialno), gospodarstveno in politično življenje in delati za napredek in pravo svobodo. Društvo pa se ne vtika v strogo verske zadeve in ne bode nič učinilo, kar bi znalo žaliti slovenskemu narodu priljubljeno vero, njene zavode in duhovniški stan.“

Pravila društva, kakor so jih podpisani dogovorno sestavili, spadajo k tej poravnavi.

Novo politično društvo „Sloga“ ima biti izraz sprave med dosedanjsima strankama staro- in mlado Slovencev na Goriškem. Zatoraj se bodo podpisani brigali in za to skrbeli, da bi pristopili k temu skupnemu političnemu društvu dosedanji društveniki „Gorice“ in „Soče“ v prav obilnem številu.

2. Kakor hitro bosta politična društva „Gorica“ in „Soča“ razpuščena in bode novo politično društvo ustanovljeno in si izvolilo stalni

odbor, bode nehal izhajati tednik „Glas“ in postane tednik „Soča“ glasilo narodno-politiškega društva „Sloga“.

Tednik „Soča“ ostane tudi v prihodnjic lastnina g. Dolenca, kateri obljubi s podpisom te poravnave, da bode spremenil in vodil list v zmyslu sprave in poravnave.

Načela, po katerih se ima list „Soča“ ravnati, so sploh pravila novega političnega društva „Sloga“. List „Soča“ nima razpravljati cerkvenih ali verskih vprašanj, in toraj nima delati propagande za vero, za njene zavode ali za duhovniški stan; na drugi strani pa tudi ne sme kritikovati vere, njenih zavodov ali duhovenskega stanu. Imajo se pa v listu navesti djanstvene dogodbe in vprašanja, ki segajo v vero, ki se tičejo njenih zavodov in duhovenskega stanu, toraj popolnoma objektivno, brez da bi list se potezal za taka vprašanja ali da bi se proti temu izražoval: z eno besedo smejo se taka vprašanja le navajati, kakor to zvesta zgodovina stori; kritika ugodna ali neugodna ima izostati.

Ravno tako se imajo sprejemati v list „Soča“ kot „gola facta“ vse spremembe duhovenskega stanu in take ki segajo v verske zadeve in njene zavode, toda brez vsake ugodne ali neugodne kritike.

Kar se tiče narodnih strank slovenskih in slovanskih, ima list vselej zagovarjati spravo in edinost, in vsaka kritika nasprotnih strank mora biti dobrohotna, objektivna, tako da ne žali nobene stranke in pospešuje spravo in zedinjenje med njima.

Da se bode list „Soča“ uredoval po pravilih novega društva „Sloga“ in ravnal po načelih ravno navedenih, to bode nadzoroval poseben odbor štirih udov, in sicer dveh posvetnih in dveh duhovniških v Gorici, katere izvoli odbor novega društva „Sloga“ iz svoje srede ali iz srede društvenikov; vendar pa morajo vsi štirje udje tega nadzorovalnega odbora imeti stalno stanovanje v Gorici.

plačilo, ktero bi mu mogel dati Pitt za njegov znoj in trud, bi bila podpora za utemeljenje narodne gruntnovne banke. Artur Gong je stavil se Sinclairjem, da njegov projekt ne bode se nikedar oživotvoril, ter je norčevalje pristavil: „Vaša banka bode se vtiseljila v luni“. — Smilair pa lotivši se krepko in nevtudno dela, znal je opozoriti in obrniti ljudsko mnenje za to koristno ustanovo, pridobi si večino v zbornici, in utemelji banko, kterej postane predsednikom. Nij treba tu opisovati srečnega uspeha, kateri je bil združen in kateri je izviral iz banke, kajti kmetijstvo se je s to banko tako visoko povzdignilo, da po ne dolgem so njezne koristi bile očitne po vsem zedinjenem kraljestvu. Nevtudljiv je bil Smilair tudi pri utemeljevanju ribarij in velekoristna ustanovitev teh naprav v Thursu in Wicku ima se većinoma njemu pripisati.

Smilair je v vseh svojih podvzetjih delal z vso močjo, z vso silo svojega krepkega uma in dlana, spodbujal je lenule in počasne, srčil zanesljive delavce in delal je z vsemi. Ko je Napoleon prvi žagal navaliti na angleška obala, ponudil je Smilairu Pittu polk novincev iz svojih na daleko razprostrajajočih se posesetev; in rečeno, storjeno, napoti se v severno stran dežele, nabere polk kacij šest sto mladenčev, ki je pozneje narasel na tisuč mož; in ta polk bil je, kakor se je sploh govorilo in trdilo eden najboljših regimentov prostovoljcev, kajti navdušen je bil z domo-

3. Ta poravnava se ima natisniti v zadnji številki „Glasa“ in v prvi številki „Soče“.

4. Ta poravnava se spiše v dveh enakih iztisih, na obeh se podpišejo zaupni možje obeh strank in en iztis hranijo zaupni možje stranke staro-, drugi pa mlado Slovencev.

V Gorici dne 6. dec. 1875.

(Sledijo podpisi.)

Kakor bodo iz te poravnave razvideli naši prijatelji, se nij gledé prvotnega programa našega lista bistveno nič spremenilo; ampak mi smo obljubili zopet, kakor v začetku našega obstoja: da se ne bomo vtikali v strogo verske zadeve in da ne bomo nič učinili, kar bi znalo žaliti vero, njene zavode in duhovniški stan.

Prepir je nehal in mi si bomo resno prizadevali, da se zopet ne vrne, kajti v miru, katerega smo zmerom želeli, vidimo največjo garancijo za blagor naroda. In z nami vred se bo gotovo vsak pravi rodoljub veselil nove mirne dobe.

Uredništvo.

**Slovanska govornica najboljša govornica!
Slovanska domovina najboljša domovina!**

Materni jezik boji nam ključ do zveličavne
narodne omike. Slomšek.

Ne čudij se, dragi mi čitalec ali čitalka! tega naslova, dosta morebiti že protresenega in promlačnega; a malo — da! — prav malo, kar pa močno obžalujem, do sedaj še poznanega i slovanskemu sercu vtlesenega; — ne čudij se tedaj, ko boš čital sledeče peresa mojega revne verstice, mariveč svetujem ti, čitaj: serčno, občutno, mirno, pazno, resnobno; — čitaj verhu tega, če ti je mogoče, v tihotnem, zasébnem samotišči, tam, kedér nej čuti posvetnega druma i šuma, tam čitaj, pravim, s pravoslavanskim sercem! Še bolj mi bo pa povšeči, ako si zasadiš slovansko govornico, slovanske čute, slovanske misli, slovanski duh, občé slovanski značaj v slovansko serce — v serce, koje naj bo vneto za vse lepo, pravo i dobro milega naroda našega. Rekel sem ti, slovanski mi brat! zasadij si slovanski značaj v slovansko serce — hotel

vinsko ljubeznijo in srčnostjo svojega načelnika, kateri zapovedovaje v Aberdunskem bojnem polji, je opravljal še ob enem službo ravnatelja škotske banke, voditelja angleškega društva za volno, prvosednika društva angleškega za ribarstvo, poverjenika narodne banke, uda državnega zbora, vodje gruntnovne banke in še druge velevažne zadeve. Pri vseh teh prevelicah, vsestranskih svojevoljnih opravilih, našel je še časa dovolj, da je bukve pisal, ktere same zadosti vsacega človeka veličajo. Ko je prišel Rush, poslanik amerikalnik, na Angležko, prašal je, ktere bukve da so na Angležkem najboljše o poljedeljstvu; in odgovorili so mu: Smilairjeve. In ko je poprašal, ktere bukve so pa najboljše v financah, dobil je za odgovor: „Povest javnih prihodov od Ivana Smilaira“. Največi spomenik svoje neutrudljive delavnosti, delo, kterege bi se bil vsaki ustrašil, postavil si je se svojo škotsko statistiko. Te bukve imajo dvajset in en zvezek in so eno najhvaležnejših in najkoristnejših del od vseh, ktere koli so kedaj prišle na vidik. Na tem delu je delal skoraj v vsem svojim življenji, in ko je to delo sostavljal, dobil je više nego dvajset tisuč dolzih pisem v to zadevo spadajočih. To gorostasno delo, bilo je delo domoljubja. Iz njega nij imel druge koristi, nego čast, da je delo dognal. Vse dobičke, ktere bi bil mogel dobiti iz tega dela, nakazal je društvu za podporo otrok škotskih duhovnikov. Tem bukvam ima se zahvaliti,

LISTEK.

Izgledi. Uzori.

(Konec.)

Pojdi, tudi ti delaj enako.

Luka pogl. X. vrsta 37.

Kakor poslanec grofije Caithneske v angležkem parlamentu, kjer je ostal celih trideset let priden in neumoren, ponudile so se mu po njegovem visocem stanu nove prilike za dobra dela. Pitt uvidevši v njem čvrstega, energičnega, čilega in razumnega moža v vseh koristnih javnih projektih, ponudil mu je drage volje svojo pomoč v vseh zadevah od njega name-ranih in predloženih. Drugi človek bi bil gledal na svojo korist, kakor se, žalibog! marsikje dogaja, ko možje, da z nemškimi pesnikom Heinrichom Heine-jem govorimo, ki, iz nič lahko obogatevši, zaničljivo in ošabno gledajo na tužnega stradalca, se zadnje srajco polagoma stopajočega v zastavljavnico in ki se še upajo širokoustiti, da je sto tisoč nezasluzeno v žep vaknenih goldinarjev le to, kar se navadno za dobro riko dade; Smilair pa je jasno odgovoril, da on za-se učče imeti nikakoršne koristi in da najhvaležniše

sem ti s tem povedati: čutiš, misliš, govoriš doma - na tujem z odrasčenimi i reveži, z učenjaki i prostaki v lepodonecej matersini, kajti s tem činom pokažeš, da si Slovan, da ljubiš lastno mater, da ljubiš vse, kar je narodnega, da ljubiš vse, kar je maternega. Ne išči drugega glasa, — ne išči druge domovine, — ne išči druge zemlje; saj veš, da, če zaničuješ lastni jezik — zaničuješ ob enem tudi lastno domovino — zaničuješ lastno mater — zaničuješ največe blago, najdraže dobro, najboljšo vse.

Prašam te pa ponižno, ali je to mogoče? — ali je mogoče namreč zaničevati lastno mater — njo, katera te je potrpežljivo odgojila i brez odmora vzdrževala, dokler nejsi dospel do primernega stanja, s kratka, katera je vse za tvojo odgojo rabločno pretrepela. Ne! Ne! to nej mogoče i ne more biti, — nej mogoče, da lepo, pravo, dobro mater brezvestno zapustiš i se nemilej mačehi v naročje izročiš, katera te hoče z geram mlekomo ostrapiti; katera ti hoče sovražn duh vcepiti proti lastnemu jeziku, proti lastnej materi, proti lastnej domovini, — nej mogoče, da objameš tujo govornico, kajti tuja govornica nej ti prava govornica, tuja mati nej ti prava mati, tuja domovina nej ti prava domovina; mariveč tuja govornica je tibi najostudnejš gad, tuja domovina najbesnejš sovrag, tuja mati najhujši strup. Tujej materi vedno i vedno berli črna, hudobna misel pred neusmiljenima očesima, kako bi ti vdihnili, kako bi ti vtisnila za vekov veke turški sérd, turško kerv, turško sèrce i vse to se strašnim namenom, da bi namreč vse zadušil, da bi vse zatérl, kar te je naučila lepa, prava, dobra mati tvoja. Ona se trudi na vse kriplje i vse titan-ske moči napija, da bi napovedal béšen, kervav, smérten boj lastnej sestri, lastnemu sèrcu, koncema, da bi napovedal boj tebi samemu. Njeno trinoško sèrce vsakovérstne zbera pripomočke, da bi ti korenoma odtérgala i razgnala iz tvojega osèrtja: materno vero, materno ljubav, materno poduke, materno občutke, materno človekoljubnost, materno gostoljubnost — da! — lahko rečem i to tudi brez vsake dvojbenosti: materno svobodo, materno omiko, materno narodnost, kajti, da si tudi nejsio omenjene lastnosti se popolnoma razvite, vendar pévi studenec, iz katerega izvirajo ti zlahni čuti; svoboda, omika, narodnost, ima svoj milostipolen početak v maternem, nežnem sèrcu.

Kaj so pa rečeni darovi, — kaj rečeni čuti, katere si podedoval od prave matere? Ali nejsio pévi i osobiti delovoditelj, od katerega je odvisno vladarstvo ali robstvo, blagostanje ali uboštvo, spoštovanje ali zaničevanje, s kratka sreča ali nesreča vsakega naroda? To so pa tudi uže vedeli drugi narodi pred nami i sicer Slovanstvu v neizmerno škodo; zato so pa tudi vladali i še vladajo, zato so bogateli i še obogatevajo, zato so bili spoštovani i so še spoštovani, zato so bili srečni i so še srečni; — a Slovan ne izmenivši se za ona sredstva, ostal je „podlaga tujcevej peti“. Drugi narodi so napredovali — a Slovan je je mirno gledal, drugi narodi so ukazovali — a Slovan je krotko vbogal, drugi narodi so se borili zoper sovražnike za čast, bogastvo i hegemonijo — a Slovan divjal je zoper lastnega brata sebi v nečast, sebi v sramoten propad, drugi narodi so čislali lastno govornico — a Slovan hrepenel je le po tujščini, drugi narodi so dragovali domorodno očevino — a Slovan milkoval je le tujino. I vendar domača beseda — tesno združena s Kristovo besedo je principijelen vir naroda vere, naroda svobode, naroda omike, je principijelen vir, kateri nam zamore vlivati v naša sèrca ona zlata slovesa: pravo svobodo, resnično enakost, nedolžno bratoljubje. I res! glej! slovan-ski mi brat! dobro ti mora biti znano, kako so spoštovali i še spoštujejo Francozje, Španci, Italjani, Nemci i drugi narodi lastni jezik, lastno domovino; tedaj prašam te, zakaj ne čutiš, misliš, delaš tudi ti tako kakor drugi narodi? Spričo tega: „dajte, činte, što

in duhovnikom bile so v mnogih župah (okrajih) plače povišane, in nova spodbada začela se je po vsem škotskem širiti za poljedelstvo. Smilair se je bil tudi ponudil, da hoče enako, še dokaj težo statisko o Angležkej napraviti, nadškof Cantorburski pa je odrekel temu ogromnemu delu svoje privoljenje, boječ se, da bi tako delo moglo biti na škodo duhovniške desetine!

Izreden dokaz njegove hitre srčnosti pokazal je Smilair leta 1793, ko je v velikih stiskah pomagala obrtniškim ekrajem. Ker ste kupčija in obrtnija vsled francoske vojne zastajale, nastopili so bili strašanski falimentanti. Bižala se je grozovita nesreča, pretile strahotne nadloge in reve za delavce, ko je Smilair v parlamentu predlagal, da naj izdada banka nemudoma kursne liste za pet milijonov sterlin, kakor zajem za vsu one trgovce in obrtnike, kateri bi mogli dati poroštvo. Ta previden predlog bil je sprejet še v istej noči.

Druzega dne napoti se Smilair k londonskim bankirjem, in vzame od njih v zajem na svoje poroštvo sedemdeset tisuč sterlin, ktere je še isti dan poslal onim trgovcem, ki so bili v največih nujah. Pitt naslednji kesnjeje Smilairja v zbornici, mu sporoči svojo žalost, da se ne more dati mestoma Manchesteru

drugi narodi jur jeziku svojem učiniše, pak pred svetom sebe proslaviše, da vam najzad ipak glas prohodi!

Ali ti je morda ljubo jo pobegniti v sovražn tabor, — ali ti je morda ljubo pridružiti se turškej silovitosti, da bi si potem ohladil sèrce nad lastno — materjo: z mečem, ognjem, smodnikom, tèrpinčenjem, — ali ti je morda ljubo pritovaršiti se tujej oholosti, da bi tem laže vdihlal i stiskal potrpežljivega brata Slovana? Ah? draga mi omladina! ne bodi ostudna izdajalka svojega naroda, svoje večne i časne sreče, svojega duševnega i gnotnega blagostanja! Saj veš, da mati Slava mora neprenehoma še gorke solze pretakati spričo nesrečne osode; saj veš, koliko sinov je poizgubila, ki so propali v kervavem boji za vero, svobodo i omiko s Tartari, Turčini i Nemci; saj veš, da mora še vedno žalostinke popevati zaradi tega, da se domača govornica tako zaničuje i sicer ne samo od naših nečloveških sovražnikov, mariveč, kar je pa največe zeló, tudi od lastnih sinov — ah! — ne sinov ampak bolje je, da rečem — izvržekov vsega človečanstva. Sèrce mi hoče razpoči, ko vidim, kako se domače blago tepta, kako se domače zlato zameta i sicer po nekaterih narodnih(?) šolah, po gimnazijih, po realkah, po uradnih i drugih javnih zavodih. Ah! človeštvo! kedé je tvoj blagi čut, kedé tvoja ljubezen, kedé tvoje sèrce? Ali je to človekoljubnost, da zaničuješ zemljana, ki nej tvoje kervi, ki nej tvojega jezika, ali ti veli to tvoje divjaško sèrce, da ga moraš spričo tega podjariniti, tèrpinčiti, moriti? Ali nej on sin enega i istega očeta, kakor si ti, ali nej jegov jezik od vsemogočnega kakor tvoj? Spominjaj se božanstvenih besed Kristovih: „Et prout vultis ut faciant vobis homines, et vos facite illis similiter — I kakor hočete, da bi ljudje vam storili, ravno tako storite tudi vi njim.“ (Luk. VI. 31; Mat. VII. 12). Daj tedaj nam, kar je našega i obdržati, kar je tvojega!

Vedi dobro, da kolo časa se vérti neprestano v nebnem tiru, vedi dobro, da danes gospoduješ ali položiš roko na sèrce i prašaj se, ali si zagotovo svest, da boš še prihodnji dan tako samooblastno vladaril? J. z ti ne odgovorim, ampak naj ti odgovori tvoje oderušno sèrce — sèrce, ki bi se rado kopalo v nedolžnej slovan-skej kervi. Sprevidi vendar enkrat i omeči tvojo notranjost, ter upotij na pravo tvojo vnebopijočo krivico i daj Slovanu, kar je slovan-skega. Mi smo vedno pripravljani ti odpustiti i pozabiti vse kervave boje, vse mučenje, vse morije, od tvoje strani nam prouzročene, ter ti v zlato zvezo prijateljsko roko podati, kajti slovan-kemu sèrcu je ljub mir, sloga, prijaznost meju narodi. Tedaj odpustimo tebi osaben Nemec, ako se z nami pogodiš, odpustimo tebi turška pijavka, ako se pobereš v divje kote, od koder si se prikazala v sramoto vsemu izobraženemu človestvu; drugače pa ne. —

(Konec prih.)

Jugoslovansko bojišče.

Iz Hercegovine. Vuković 29. dec. (Izv. dop.) Gotovo niste še mojega zadnjega lista vdobili, ko vam prilično uže o drugi zmagi poročam. Pisal sem vam, da se namerava turška trdnjava Zlarina napasti, toda to se nam žalibog še ni posrečilo, pač smo jih pa na drugi strani zagrabili.

Bilo je sv. Stefana dan (mislim?), ko smo se na ekspedicijo odpravili; dinamit za Zlarino namenjen, so nasi vrli Črnogorci (imamo 4 v četi) pred odločenim časom odnesli na odločeno mesto. Eno uro kasnej dviguila se je cela vojska proti Zlarini. Okoli polnoči bilo je vse na omenjenem mestu, straže razpostavljene, in Zlarina obkoljena. Sedel sem ravno z dvema mojima pajdašema na neki skali, naz katere smo opazovali naše straže kakor tudi turške stražarje (Ne-

da so se vpeljale velike reforme; mahoma bile so odpravljene nekatere preteške fevdalne pravice; učiteljem in Glasoviji tako hitro pomoči, kakor se je želelo, ter pristavi: „Denar se bode mogel dobiti še le v nekaterih dneih.“ — „Je uže odšel iz Londona z denašujo jutrnjo pošto!“ je zmagonosno odgovoril Smilair in ko je on pozneje ta dogodek pripovedaval, je pristavil: „Pitt je bil tako zadet, kakor da bi ga bil oklofal“.

Opisovaje Smilairjevo neumorno življenje in njegov blagodušni značaj, kedó nas domačih sinov bi mogel pozabiti na naše može, katerih dela bodo morali občudovati hvaležnim srcem še pozni naši unuci. Kranjec Knafel je pred dve sto leti ustanovil na Dunaji zalogo za štipendije slušateljem viših šol. Koliko naših sedanjih veljavnih mož mora se edino njemu zahvaliti, da so zasedli častne službe svoje v javnem življenju! Plemenitaši Valvazor, Ivan Ungnad in Žiga Zoiz, gnotni i duševni podpiratelji slovan-skega slovanstva bodo v vednem, hvaležnem spominu slovan-skega naroda. A naš goriški kanonik Valentin Stanič z rudečima očima? Svojimi trudi ustanovil je on goriški zavod za gluhošne. Da si je bil kmečki sin, bilo je plamenito, blagodušno, za človeštvo goreče in plameče srce pod njegovim oprsjem, kakor pokojnemu vladici

zame). Naenkrat razsvetli se nebo, plamen sega do oblakov in čuje se daleč in daleč okrog ilala-alala! (to je turški vojni poziv). Hajd naprej, naprej brača! čulo se je kakor iz enega grla. Turki od vseh strani napadeni — pucajo kakor vrage — krogle žvižgajo, da je veselje in „ilala-alala“ se razlega brez konca in kraja. Turki ustrašeni izbežijo — straže in predni oddelek ustašev obkole eden magazin poln blaga — in hajd. — žakelj za žakeljem — sod za sodom — vse hiti in nosi, med tem ko Turki grenak žolč požirajo, molče gledajo. Človek si niti misliti ne more stan teh trepetih duš. Naša vojska se je v ti stvar, v tem podvzetji izvrstno odlikovala. Posebna hvala pa gre vojvodi Luku Petkoviću in njegovim železnim energij, tako tudi gospodu kapitanu Barbieniu in njegovim izvrstnim četi. Plen je bogat, več kakor 1000 žakeljv moke bele, nebrojno število sodčkov rakije, botilij močnih pijač brez broja, sveč, žita itd. Hvala junškemu postopanju vrlih svobodnjakov. Brača! ako bi složnost kraljevala med vsemi Hercegovinskimi vodji, kdaj že bi jugoslovanski prapor nad Trebinjem, Mostarom, tudi Sarajevim vihral! A ipak naznanite štovani vredniče v Vašem štovanem časopisu, da naj Turki svoje trdnjave in magazine tudi z dobrim vin-cem preskrbje, ker po goli rakiji naj je želodec že na pol zgorel.

Cudimo se vsi nad tem, kar nemške novine pišejo, gotovo so njih korrespondenti v Beču pri peči, kder si svoja poročila izmišljevajo. Same laži!

V Dugi, to je na črnogorski mej, bije se že 3 dni — 8000 ustašev proti 15.000 Turčini. Upajmo, da izid bode slaven za naše. Da imate samo malo razvida, naj služi vam to, da Peko Pavlovič, Lazar Sočica, Bogdan Zimončić, Milovan Vidov, Bošković, vojvoda Maximim, Luka Maričić, Ivanović, Pop Miko, to so vam sami vojvodi, kateri se sedaj na Dugi bijejo. Četa kapitana Barbiena pod poveljstvom Ljubibratiča ni na Narento odmenjena, ampak mislim, narbolj gotovo v Črnogoro.

Dopisi.

V Gorici, 5. januarija 1876. (Koncert v gledišči in „Slavec“). Kakor smo uže zadnjikrat poročali, je društvo „Slavec“ 30. pret. prvokrat nastopilo pri koncertu, katerega je gosp. dež. šolski nadzornik Klodič sprožil in osnoval v korist deklisli pripravnički goriški. Ta prvi nastop sme se imenovati časten in slaven in Slovenci smemo odslej ponosni biti na „Slaveca“. Kedor je onih 120—130 slovenskih pevcev slišal peti, posebno zbor: „U boj“, ta mora pripoznati, da z večjo navdušenostjo, gorečnostjo in ob enem natanjnostjo skoro nij moč peti. A da se je vse tako izvrstno vršilo, zahvaliti se imamo pevovodjem po deželi in pa glavnemu pevovodju, g. Hribarju, ki je bil neutrudljiv, in je popotoval po vsem Goriškem, in vse pevske od-delke z največo eneržijo pripravljal, kajti požrtvalnosti pevovodjev in pevcev in veliki eneržiji g. Hribarja se imamo zahvaliti za velikanski uspeh. Zatorej naj tukaj izrečemo presrečno zahvalo nemu in drugemu. Društvo „Slavec“ pa ne bi bilo naloge omogilo, ko ne bi bile mnoge čitalnice na Goriškem pripravile mu pota, kar je torej lep in očitven dokaz, da naše čitalnice imajo najkoristnejši upliv na napredek našega naroda. Odslej pa morajo naše čitalnice še več delati; k temu jih zopet „Slavec“ budi. Naši pevci iz dežele so se prepričali, kaj vse zamore skupno, nevtrudljivo delovanje in gotovo so se povrnil vsi prav navdušeni k domačemu ognjišču in bodo tam še dolgo pripovedovali o prekrasnem večeru. In prav zdaj imajo razni g. pevovodje najlepšo priliko, da pomnožijo pevske zборе. Za

tržaškemu Matevžu Ravnikarju. Taki in enaci možje služé na čast in slavo vsemu človeštvu; oni možje pa, ki z milijoni razpolagaje za splošno blagostanje ničesar ne storé in ki k večjemu po svojei smrti kaj za mačke in pse zapusté, nijso vredni biti, da so kedaj človeškimi trudi obogateli.

Do konca svojega živjenja je ta izvrstni človekoljub z vsem sreem delal na splošno korist davajo najboljši izgled svojei družini in svojei pokrajini. Trudé se za blagostanje svojih bližajih, lahko se reče, da je našel tudi svoje blagostanje: ne baš bogastva, kajti njegovo blagodušje je bilo celó nekako na škodo njegovi privatni sreči, ampak našel je srčnost, zadovoljnost in zadostenje svoje. Veliki domoljub, neutrudljivi delavec je plemenito plačal svoj davek materi domovini svojei, in pri tem nij zanemarjal družine svoje. Njegovi sinovi in hčere njegove so veselo rasle po njegovih izgledih; in blizo osemdeset let star se je mogel Ivan Smilair pravično ponašati, da je imel okoli sebe sedem odrastelih otrok, od katerih nij bil nobeden napravil dolga, da ne bi ga mogel plačati. — Pojdi toraj, brate, delaj, živi tudi ti enako!

Lukavečki.

naraščaj treba je skrbeti; vsak pevovodja lahko podvoji svoje pevske moči, če je količkaj delaven in kaka čast bode za nas Slovence, če "Slavec" čez leto nastopi z 250 do 300 pevci? Gospodje pevovodje in drugi rodoljubi! to premislite in če ste količkaj navdušeni za narodni napredek, če ste častitljivi v plemenitem pomenu, potem ste nas razumeli in boste delali, kaj ne?

Pri koncertu v gledišči smo mi Slovenci uživali krasote domačega in tujega petja in najfineje muzike; pravo domače veselje pa je bilo še le po koncertu v gostilni "Evropa"; vsi pevci, čez 300 drugih Slovencev iz dežele in mnogo odlične gospode iz Trsta in Gorice zbralo se je tam. Predsednik društva, g. prof. Hafner je pred vsem prečital došle telegrame: Glasbene matice in Sokola iz Ljubljane, rodoljubov iz Ajdovščine, pripravandov iz Kopra, slovenskega pevskega društva iz Gradca itd., kateri vsi so bili sprejeti z največjim navdušenjem; po tem pa v iskrenem in jedrnatem govoru, v katerem je mej drugim omenil, da je bil "Slavec" ustanovljen v spomin veselega dogodka prihoda Nj. Veličanstva v Gorici, napravil primerno napitnico in navzočne povabil naj presvitl. vladarju zakličejo trikratni: "Živio!" Gromoviti trikratni živio! je stresal prostore. Na to je sopeset nastopil pevski zbor in pel 3 pesni na odru, na kar se nadaljevale napitnice na g. glavarja Rehbacha, na g. Windschacha, na pevovodjo Hribarja, na g. Klodiča, na dr. Lavriča, Nabergoja in druge; vmes pa so zmerom pevali razni pevski zbori: komenski, kobariški in tominski, brdski, tržaški kvartet itd.; najbolj se je dopadal ta zadnji zaradi preciznega in občutljivega petja in g. Hajdrih je se svojim kvartetom pokazal, da je jako natančen in tanjkočuten pevovodja.

Da pa se zopet povrnemo k "Slavcu", naj omenimo, da Slavcev prvi nastop ni imel samo pomena v leposlovskem zmislu, ampak tudi v političnem; pečat pa so mu še le pritisnili takozvani liberalni (?) Italijani, prav za prav Italijančiči (slovenski renegatje). Ko so zvedeli, da bodo Slovenci v tako velikem številu nastopili v gledišču, prestati niso mogli več v hlačah, divjali so, žugali in si na vse kriplje priza devali, da bi koncert vničili. Uplivalo se je celo na to, da bi se dovoljenje gledišča preklicalo in po cellem mestu in po vsem Goriškem raztresila se je vest, da ne bo nič s koncertom v gledišči. Iz tega se vidi, da se naši Italijani "puro sangue", doma iz krajev, kder doni "il bel čič" (pripoznati moramo, da so to učinili samo oni znani svobodnjaki; klerikalni ali zmereni Italijani, ki so večinoma tudi rodoma Italijani in ne renegatje, so to brezumno rovanje zaničevalno obsodili, posebno je to storil njihov organ "L' Eco del Litorale") ničesa bolj ne boje, kot Slovencev, svojih značajnejših sorojakov in da bi radi zbrisali v Gorici vsako znamenje slovenstva, dasiravno radi jemljejo slovenski denar, kateri jih prav za prav živi. (Istina je, da v Gorici vsak trgovec govori slovensko, kakor hitro ima kaj prodati ali pa kupiti od Slovencev).

No, tem Italijanom puro sangue je spodletela nizka intriga in ker niso mogli drugače, ohladili so si srce z otročjo demonstracijo v gledališči: kupili so 25 sedežev, katere so pustili prazne in plašili so nekatero lastnike lož, da bo tekla kri v gledišči; vsa ta velikansko otročja demonstracija pa je stala 7 gl 50 kr., kateri so pomnožili dohodek koncerta (Kleine Leute, kleine Mittel). Ta malenkostna demonstracija pa je sramotila samo one, ki so jo napravili. In ker si s tem še niso potolažili vroče krvi, so pisali v lastnem organu in Slovence surovo napadali ter jim očitali netaktnost, nedostojnost in bog ve kaj še drugega. Mi smo sicer hoteli ignorirati vse malenkostne intrige; a na "Isončeve" laži vendar ne moremo molčati in hočemo dokazati, da netaktnost, necivilnost je iskati kje drugod in da je prvi mestjan Goriški morda bolj netaktno ravnal, kakor naš najpriprostejši pevec.

(Konec prih.)

Iz Sežane 2. januarij. — Ako se pretaka po žilah tvorih še kaj slovenske krvi, ako bije v prsih tvojih še človekoljubno srce, pomzi bednemu bratu svojemu v revii in nadlogi, — takó se glasi do nas tuje polno vpitje potištenih in potlačenih, pod krutim turškim jarmom zdihajočih naših bratov Hercegovincev in Bošnjakov. Temu kri stresajočemu obupnemu glasu odzvala so se na široko se razprostirajoče slovenske pokrajine in naj zapadnija slovanska stran, naša poknežena grofija goriška nij za svojimi sestrami nikakor zaostala. Na severu in jugu, na iztoku in zapadu naše ožje goriške domovine so razni človekoljubje kolikor toliko pripomogli k olajšanju bednega stanja naših, za krst častni in svobodo zlatno borečih se jugoslovanskih sokolov. Naša županija sežanska pokazala je tudi, da v njej prebiva obilo mož, kateri imajo še v kljub svetnej pokvarenosti srce na pravem mestu. Dokler nabira dobrovoljnih doneskov za stradajoče brate in prognane sestre naše hercegovinske nij še dovoljena bila, nabral se je bil v ožjem društvu malen dar v srhu sveto, a više nij se smelo in nij se upalo nabirati, ker je ostra preiskava pretiila nabirateljem in darovateljem. Ko je pa nabira sploh dovoljena bila, skupil se je v tej županiji lep znesek sto in trinajst goldinarjev, ki je bil poslan zadevnemu ljubljanskemu odboru. To je Bog me hvale in posne-

manja vredno! Biva pa v vasici te županije možak pošteniak, ki v tej zadevi in sploh v ljubezni do zatiranega bližnjega vse druge prekosi. In kedó je ta pošteniak? — To je velečastni gospod Fr. Tomšič, dukovnik kazelski, rodom iz Lašč. Kakor je namreč po vseh slovenskih vaseh na Goriškem v navadi o božičih darovanje (ofer) na korist vaškega duhovnika, je ta navada tudi v Kazlih. Imenovani rodoljub o-znanil je v božjem hramu, da bode darovanje po stari šegi, pristavil je pa, da ne bode darov za-se, temuž za stradajoče in unesrečene Hercegovince nabiral. To je mož tudi storil in nabrano svoto uže na opredeljeno mesto odposlal. — Kristjanje! ugledajte se v pošteni-jaka, prečastnega popa Frana Tomšiča! *)

Ce prav nosi naša prijazna Sežana še vedno le naslov sela ali vesi, spominja naš vendar po vsem svojem zunanjem nekako na mesto, ali vsaj na trg. Tu je stolica c. k. okrajnega glavarstva, c. k. okrajnega sodišča, c. k. porednega urada, c. k. poštna, brzozjavna, železniška, žandarmerijska in financialne postaje, sedež dveh odvetnikov, c. k. bileznika, c. k. okrajnega zdravnika, c. k. nadzornika poreznih uradov, krajnega in okrajnega šolskega in kraškega cestnega odbora se Sočinim dopisnikom vred, mesto župnika in njegovoga podružnika, nadučitelja in učitelja, urad županijski in urad za uravnavo gruntovnega poreza (davka). Razni raji (vile) z grajskimi poslopji, razne štacune, gostilnice in krème, kavarna "pri večnej luči" in lekarna "pri upanji" s čitalnico vred vijo se po dolgej dunajsko-tržaški cesti. Dva stražnika pandurja šetata se po prostornih ulicah in se ozirata, posebno na dvanajst mesečnih in na štirih letnih semujih na levo in desno. K vsemu temu razsvitljeno s petrolejem napojene svetiljke dolge zimske, ne baš prijazne noči. Oh! da bi mogle tudi onim um in pamet razsvetliti, kateri hoté in nehoté še vedno po temi tapajo!

Naše c. k. okrajno sodišče bilo je v zadnjem času kaj hudo nadlegovano. Na sv. Stepana dan odpeljala se je v Repnič sodna komisija v vizite k Mihi Miliću Gužarju, po nepotrebnem zemljo tlačočemu, kateri je bil v Brišičkih skoraj hujše potepen in s kamenjem obložen, kakor nekedar sv. Stepan. Dva dni pozneje napotilo se je pa sodno poverenstvo v Divačo raztelesit mladenca Janeza Rebea iz Gorenjega, kterega je omahovavna vozna skrinja, ki nij bilo dobro z babico zvezana, zместila. Danes pa odpravilo se je isto sodno poverenstvo v Dobravlje pregledat nepotrebnika Alojzija Grucka, kterega so glasoviti dobavski ponočnjaci s kamenjem in kolei tako močno pretepli, da se uže pripravlja posledujo svojo voljo očitovati. Malo poprej pripovedoval je šior Pietro, naš občinski tajnik, da so neznaní dalje vlomastili v hišo Grge Prhava v Povirji, ter da so mu o'nesli vso slanino. Iz Rodika pa je pridirjal sel objavit, da sta tamo na novi železniški progi delalca Anton in Ivan Rojec pri streljanju z dinamitom poškodovana bila. To so, Bog i Bog me žalostni pojavi!

Davno uže zazelele gruntovne knjige bodo se po vsem Goriškem, in sicer naj poprej pri nas utemeljite. Kakor je naše c. k. okrajno sodišče oznanilo, započno se prvotna dela 7. tega meseca v katastralni občini divaški. Če prav iz vsega srca želimo, da bi enkrat započeto delo od rok naprej šlo, in če prav voščimo našemu g. c. k. okrajnemu sodcu, da delo srečno dožene, obdaja nas, žalibog, uže sedaj neka misel, da se naše želje ne izpolnó, in da ne zagledamo še dolgo, dolgo ne toliko potrebnih zemljiščnih bukev. Uzrok naše bojazni je v tem, ker so vsa naša sodišča in posebno obe goriško-kraški z raznim delom preobložena. Od njih ne moremo nikakor pričakovati, da bi ona, zmagovaje ob enim vsa druga velevažna sodna opravila, to velikansko delo dognati mogla. Brez posebnih, za to postavljenih, od sodišč neodvisnih poverenstev, — tako sodimo mi, — ne zagledamo nikedar uredjenih gruntovnih bukev. Toliko o tej preinaitni zadevi v prevdarek našim deželnim poslancem, da bodo znali o svojem času na svojem mestu svoj veljaven glas povzdigniti. Skušnja jih podučí, da imamo mi prav.

Sinoči nahajali so se v Ivana pl. Skaramange gostilnici neki veseljaci iz Trsta, ki so sebi in drugim izbranim poslušateljem z narodnimi tirolskimi pesmami kaj vesel večer napravili. Mej njimi bil je tudi veseli društvenik g. Bischof, ki je uže onidan pri čitalnični veselici Isaka Silbersteina veslesrečno pel. Reči nam je resnično, da tako vabljivega in tako prijaznega planinskega jodlanja nismo še v Sežani slišali. Da bi je v kratkem zopet poslušati mogli!

Politični pregled.

V Gorici 6. jan. 1876.

Stopili smo v novo leto, ki bode skoro gotovo prav zanimivo gledé naše notranje in zunanje politike. Velike spremembe se znajo

*) Enako je tudi č. g. S. G. kaplan v Rihembergu ves ofer posvetil ubogim Hercegovincem. URED.

morda uže v kratkem času izvršiti, kar kažejo pomenljive izjave mnogih časnikov in državnikov pri raznih prilikah. Avstrijski patrijotizem, kateri si dolgo časa nij upal na dar, presinil je v zadnjem času mnoge kroge, razne avstrijske stranke kažejo dobro voljo do skupnega delovanja in da se prav zdaj trdovratno vzdržuje vest o krizi, to je ob odstopu našega ministerstva, je to gotovo znamenje, da so ustavoverci pri kraji se svojim gospodarstvom in da se javno mnenje instinktivno ozira po drugih možeh, ki bodo Avstrijo stalno vredili in zopet zaupanje do Avstrije vtrdili. Kar ne preti Avstriji zadosti zadreg od zunaj, so zdaj še Madjari začeli prav na debelo prodajati svoje sitnosti, ki merijo na to, da bi se popolnoma ločili od Avstrije. V Pešti žugajo oholl Madjari, da brez njihovega dovoljenja ne bo smela Avstrija napovedavati vojske, vrh tega pa še zahtevajo, da bi smeli tudi oni ravno tako, kakor dunajska nacionalna banka, delati papirnat denar, kate-rega bi bili prisiljeni jemati tudi mi. Še marsikatero druge visoke zahteve stavijo Madjari, vsled česar je nastala neka napetnost mej našo in ogrsko vlado in so naši ministri: Auersperg, Lasser, de Pretis in Chlumetzky odšli v Pešto, da tam vroče glavice hladijo ter posredujejo, a dosedaj se jim ni menda še prav nič posrečilo, in če ostanejo tudi te konferencije brezuspešne, je gotovo, da bodo mogli vzeti krmilo v roke tu in onkraj Litave novi možje, boljši državniki.

Ce je uže ogrska prenapetost jako pomenljiva in pospešuje "krah" sedajne sisteme, toliko bolj je avstrijskim patrijotom odprla oči neka izjava Bismarkovega glasila "Provinzial-Correspondenz." Centralist Šmerling je namreč pri neki priliki napil nemškemu učenjaku Holtzendorfu kot srčnemu branitelju grofa Arnima proti Bismarkovi železni roki, na kar je omenjeni Bismarkov organ ne samo Šmerlinga očel, kateri se nam prav malo smili; ampak mahal je neusmiljeno po vseh Avstrijanih, kakor da ne bi bili družega vredni, nego kake železne roke. Bismark torej z Avstrijo ravna, kakor z vazalno državo in si menda uže domišljuje, kedaj jo bo delil. Ker pa ima naša dinastija zdaj dokazov dovolj, kaj pomeni nemško prijateljstvo, se je nadejati, da bo krona uporabila ugodno priliko zdaj, ko se od vseh strani odmevajo kliči po pravi patrijotični vladi, in da se bo v letu 1876 začela boljša doba za Avstrijo.

Državni zbor se bode sopeset sešel 11. t. m.

Diplomatično posredovanje mej ustaši in Turki nema dosedaj nobenega uspeha. Sultanu se v nos kadi, da se Andrassy meša v to zadevo, zatorej pa je zaukazal, naj njegovi ministri in uradniki s kristjani v Bosni in Hercegovini milostljivo postopajo in ostro na to pazijo, da se reforme točno izpeljujejo. Vsled tega je mnogo kristjanov dobilo visoke državne službe in sultanov komisar Rauf-paša si prizadeva na vse kriplje, da bi po mirnem potu dosegl pomirje v Hercegovini. A vse to je zastoj; ustaši nečejo nič več vedeti o turški vladi, ker so dosegli uže take uspehe, da organizujejo uže lastno vlado. 30. pref. meseca so bili sopeset Turki strašno tepeni (o tem boju govori dopis iz Hercegovine). Iz gotovega vira smo zvedeli, da je ustašev zdaj v Hercegovini čez 13000 mož, vsi so dobro oblečeni in oboroženi. Število ustašev se pa množi od dneva do dneva in bo do spomladi narastlo na čez 20000 mož. Hubmajer organizuje ustajo v Bosni in je pisal "Narodu", da bode kmalo kaj več slišati o njegovih četi. Črnogorski knez je nekda pisal ruskemu caru, da on ne more več zadrževati svojih ljudij, kateri hočejo planiti na Turčina; car mu je nekda odgovoril, naj še potrpi malo časa. Na spomlad bo torej hud ples na Balkanu in na zadnje bo skoro gotovo Ruska odločila. — Sliši se, da Rusija pospešuje sledečo razdelitev: Hercegovino Črnogori, zapadni del Bosne Avstriji, izhodni pa Srbiji. Menda bi bili tako zadovoljni, tutti quanti.

Razne vesti.

Naročnikom „Soče“ in poprejšnega „Glasa“ Poslali smo vsem naročnikom „Glasa“ prvo št. „Soče“ in prosimo ene in druge naročnike, da list na pošti ne sprejmejo, če nečejo biti naročniki. Če pa želé, da se jim bode list redno pošiljal, naj nam pošljejo naročnino saj za četrť leta. Če se po pometi kakemu naročniku „Glasa“ nij poslal list, naj se oglási po poti poštne reklamacije. Upravništvo.

„Avstrijska Nizza“ se danes odeva z nedolžno, snežno odejo.

Goriška čitalnica napravi v letošnjem pred-pastu sedem plesnih zabav, med temi en velik ples. Prva plesna zabava bode jutri, v saboto 8. januarija; začetek točno ob 8. uri. Nadejamo se, da bodo naše veselice prav živahne, kakor so bile vselej, tudi v preteklih letih.

Dr. Pajer, znan goriški odvetnik in deželnega glavarja ramesnik, je povzdignjen v viteški stan s predikatom pl. Mouriva.

„Zvona“ prva številka je te dni na svitlo prišla. Gospod Stritar je poklonil v njej svojim rojakom nekoliko krasnih proizvodov svojega ženijaino - spretitega peresa kot vezilo za novo leto. Le naročite se, berite in sodite!

„Zora“ lepoznanški list, katerega uredjuje gosp. profesor Janko Pajk v Mariboru, bo tudi letos izhajal. Prva številka je razposlana in obsega raznovrstno prav zanimivo gradivo.

„Il Goriziano“ nov ital. list, ki bode izšel v Gorici vsak mesec 2krat je zagledal beli dan 3. t. m. Tiska se v neki novi mali tiskarni in kar smo videli presneto slabo. Sliši pa se, da bode dajal „Isoncu“ pod nos, vsled česar je zadnji „Isonzo“ prinesel hudo in strastno polemiko proti novemu listu. Ali imamo zdaj 3 ital. stranke v Gorici? marsikedo poprasuje. Novo leto nas bo o tem podučilo. — O novem listu pa bomo še govorili.

Davkoplačal cem naznanjamo, da so od 1. januarja t. l. naprej pri glavni c. k. davkarji v Gorici uradne ure od 9 ure zjutraj do 2 ure popoldne in da se denar ne bo sprejemal po 2 uri pop.

Iz Vrhpolja nad Vipavo nam piše rodoljub: „Naznanite gg. gimnazijskim profesorjem in dijakom, da je njih dijak oziroma sošolec Jan ez Z v o k e l j dne 25. decembra v Vrhpolju na očetovem domu v gospodu zaspal. Uže januarja lanskega leta je moral zaradi bolehavosti šolo popustiti in se domov podati, kder so mu v rodbini skrbne roke bolezen lajšale, dokler mu ni nemila smrt oslabilah moči preonagala. Rajniki se je nameraval posvetiti duhovskemu stanu, s čimur bi bil očetu in sorodnikom jako ustregel. Tem višje obžalujeti zdaj rodbina in cela občina izgubo nadejnega mladence. — On je prvi mlíč, kateremu se je opravljalo cerkveno opravilo v novoposvečeni naši cerkvi. Prečast. g. dekan Vipavski z drugo duhovščino in z vdeležbo ogromne množice so spremili truplo rajnekega do tilie jamice. Priporočen bodi vsem prijateljem in znancem v biagi spomin!“

Deželni zbor. Vlada je uže uradno naznanila, da namerava sklicati deželni zbor prve dni marcija meseca t. l.; kakor poročajo nekateri dobroprodučeni nemški listi 8. marcija. To bo zadnja sessija, katere se bodo deležili sedajni poslanci. Po tem bodo nove volitve.

„Kmetovalec“

list s podobami slovenskim gospodarjem v poduk bode izhajal tudi leta 1876.

Vsak začetek je težak, posebno kedar se treba bojevati zoper neopravičene predsodke in druge mnogovrstne in mnogobrojne overe, kakor smo se morali mi v preteklem letu. Toda zanašamo se, da je prvi tečaj našega lista slovenske kmetovalce in nepristranske rodoljube sploh do čistega prepričal, da nam ne gre za nikako strankarstvo in v obče za noben sebičen, ali kakoršen si bodi dvomljiv namen, — ampak edino le za stvar, kateri smo posvetili svoje moči — za razvoj kmetijstva, za dosego in povzdigo materjalnega blagostanja na podlagi vsestranskega kmetijskega napredka mej slovenskim narodom. V to svrho smo delali in bomo še delali in se trudili ne oziraje se na osebnosti, na politiška mnenja ali na kar-

koli — kar ni s kmetijstvom v kaki zvezi ali dotiki. Nabrali smo uže obilo primernege gr-diva za nov tečaj, zagotovljena nam je tudi iz-datna podpora od strani znanih strokovnjakov; pri vsem tem pa vabimo prav uljudno tudi vse take izvedene kmetovalce, kateri so do zdaj naše podvzetje le boljše od strani opazovali, naj se nam v novem letu blagovoljno pridružijo — za- r a d i s t v a r i preziraje vse drugo, kar bi jih sicer utegnulo zadrževati, ker je gotovo, da bo- mo sê združenimi močmi še lepše uspehe dosegli. Zraven duševne, potrebujemo pa neobhcdno tudi obilne materjalne podpore. Zato priporočamo prav nujno vsem rodoljubom in prijateljem kme- tijstva, naj se hité naročiti na „Kmetovalca“ in naj nam privabijo še mnogo drugih zanesljivih naročnikov.

„Kmetovalec“ bo priobčeval, kakor do zdaj, strokovnjaške članke iz vseh kmetijskih strok, poročila o novih znajdbah in pozvedbah na kme- tijskem polji, životopisne črte iz življenja za kmetijstvo zasluženiñ mož, poročila o letini, pri- delkih, cene blaga iz raznih slovenskih krajev, dopise o delovanji kmetijskih društev in drobne kmetijske in gospodarske vesti vsake vrste. Skrbeli bomo, da bodo članki v razumljivem, gladkem jeziku pisani in da bo list na boljšem papirji in lepše tiskan, kakor do zdaj.

„Kmetovalec“ bo s a m o s t a l n o izha- jal 15. in zadnjega dne vsacega meseca. Cena mu bo za vse leto 3 gold.; za pol leta 1 gold. 60 kr., naročnina naj se pošilja g. Ju št u V u g a, opravnika „Kmetovalca“ v Gorici, poste restante. Prvi list, kateri izi- de prihodnji četrtek dne 13. januarija, raz- pošljemo vsem dosedanjinim p. n. naročni- kom in drugim nam znanim prijateljem kmetijstva, potem pa zaradi reda samo ti- stim, od katerih dobimo naročnino.

Uredništvo.

Zahvala.

Podpisani odbor pevskega društva „Slavec“ iz- reka vsem gg. pevcem, ki so pri koncertu 30. dec. sodelovali, naj toplejšo zahvalo zaradi lepega obnašanja in požrtovalnega truda pri skušnjah sê srčno željo, naj še na dalje radi posvečujejo svoje moči pevskemu društvu v prid slovenskega naroda.

V Gorici eaa 3. jan. 1876.

Predsednik:
H A F N E R

VIDIC
tajuik.

Poslanice.

Ker je zadnji dopis iz Kopra v zadnji št. „Soče“ minolega leta dosta nejevolje vzbudil in ker sumi- čenje mene podpisanega nekoliko zadeva, posebno od dijaške strani, da sem jaz pisatelj onega dopisa: sem prisiljen tukaj javno izreči, da jaz nijsem pisatelj ime- novanega dopisa, in da od mene „Soča“ do sedaj niti ene besede nij prijela.

To vsem onim, ki sodijo i mislijo, da sem jaz pisatelj onega članka.

Prosim, naj slavno uredništvo moje besede potrdi.

V Kopru 3. jan. 1876.

FRANJO VILHAR,
pripravnik IV. l. v Koprn.

Prosim blagovolite tu zdolej potrditi, da jaz nij- sem dopisnik dopisa v 53 št. „Soče“, ki govori o doprškem učiteljšiči; ravno tako tudi ne ostalih dopi- sov iz Kopra i tudi ne v nobeni zvezi z dopisnikom omenjenih dopisov. — Koper 3. januarja 1876. Avgust Plesničar učit. pripravnik.

Sumi se, da so dopisi iz Kopra. natisnjeni v po- slednjih številkah „Soče“ iz mojega peresa. Ker že- lim, da se kri, ki se je marsikomu tukaj radi tega ugrela, zopet ohladi, povem javno, da jaz, odkar v Kopru bivam nijsem še nič za „Sočo“ napisal, kar bi bilo političnega seдрžaja. To izvolite tudi Vi, gospod urednik potrditi.

Bodi mi konečno še dovoljeno omeniti, da v prihodnje ne bodem več po javnem potu proglašal, da li sem ta ali oni dopis pisal, ker za to nemam niti

časa, niti volje. A vsekako je to prevelik poklon za mé, če se vsak dopis od tu imeni pripisuje, kakor bi mej vsemi kandidati tukajšnjega učiteljšiča le jaz slo- venski pisati zual?!

V Kopru (Capodistria) 3. jan. 1876.

JANKO LEBAN l. r. *)
učit. kand.

*) Potrjujemo da omenjeni gospodje nijso v nobeni zve- zi z omenjenimi dopisi. URED.

Velika zaloga

tehtnih batov za novo mero me- denih in železnih uradno boliranih po najnižji ceni.

Karl pl. Mulitsch
v raštelu št. 460.

Mladeneč

od 12. do 14. let, ki je z dobrim uspe- hom dovršil ljudsko šolo in je posebno v računstvu dobro podkovan, dobro piše in govori slovensko in razumi tudi nemško ter je sin takih starišev, ki zamorejo zanj garantirati, sprejme se kot učenec v eno večo prodajalnico v enem glavnih trgov go- riške grofije. Pogoji so jako ugodni in prilika, da se mladeneč trgovstva nauči, prav lepa. — Natanjéneje o službi in po- goji izvedo se pri uredništvu „Soče“.

Karol Zanetti

Kašelj

najhujši ozdi. vijo imenitne pastilje

Menotti

Seidlitz-Moll

odina in glavna zaloga v lekarnici Zanetti, prod- a se po 1 gl. škatlja.

Ekstrakt iz Tamarinda

najboljši in najmočnejši, kolikor jih je bilo doz- daj izdelovanih v raznih lekarnicah. Hiter pripo- moček proti zagerljenosti, notranjem kataru, pris- uem prehlajenji, driski, stane samo 40 soldov.

Zdravitni fluid

za konji (Restitutionsfluid) Ta lek ima lastnost, da izdržaje konje dolgo časa pri moči.
Ena steklenica stane f 1. 20 z navdom vred.

Pagliano Sirup

pravi iz Florence.

Čaj Wilhelm in Köllör

za čiščenje krvi.

Hofmanova Odontina

proti boleti zobov. Najhujša in neprejenljiva bo- lečina jenna precej, če se eno kapljo tega leka vije na bombaž in dene v votel zob.

Edma zaloga vsakovrstnih mintral- skih vodâ in sledečih posebnih lekov:

Absent Montovanov iz Benetak. — Prava Mag- nezija angleška Henry-Krogljice Blancard in Val let. — Zobna zmes Pfeffermanova. Popp, Sain de Buotemart. — Arabska Revalenta v prahu in testu — Prah za olajšanje prebavanja dr. Gölis-ov. — Pastilje Vichy B. lin, George. Milo iz zelisč Bor- chard-ovo. Glicerina Hoffman. — Mesni ekstrakt Liebiger in vsakovrstna homeopatična zdravila.

Na Travniku prva lekarna sem od škôfje.